

GRAFOLÓGUS

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

GRAFOLÓGUS

Feladatok és tevékenységek

A grafológus az a szakember, aki kézírás alapján személyiségképet állít fel. Az elemzés során vizsgálja és méri – nagyító, vonalzó, sorvezető segítségével – a kézzel írott szöveg makro és mikro jeleit. Az így kapott és egyértelműen meghatározott jegyekhez személyiségjellemzőket párosít, majd befejezve az analízist személyiségképet állít fel. Az így összeállított grafológiai elemzést küldi el a megrendelőnek.

A grafológus vonalzót, szögmérőt és ceruzát használ. A kézírásos lapot a kezébe fogja, nézegeti, majd a szeméhez közelíti, illetve távolítja. Az eredeti írásminta hátulján végighúzza a kezét a nyomaték vizsgálata céljából. Az írás alá sorvezetőt tesz, majd a fény felé fordítja. Vonalzóval aláhúzza a sorokat. Munkája közben jegyzeteket készít.

Többen vitatják azt, hogy tudomány-e a grafológia. Egy biztos, érzelmeink, hangulataink, vágyaink és gyötrődésünk, szóval teljes személyiségünk ott van az írásban, és nekem grafológusként ezt kell megmutatnom.

Leginkább személyiség elemzéseket végzek – amikor a megrendelő arra kíváncsi, milyen is ő. Megerősítést vár, vagy össze akarja vetni saját önképével. Néha persze találkozom olyan emberekkel is, akik be akarnak csapni. Például bal kézzel, torzítottan írnak, miközben pedig jobbkezesek. De az írás elszólja magát és rögtön látszik a turpisság.

Sokan tanácsért fordulnak hozzám. Azt kérdezik, milyen pályát válasszanak, vagy feleségül menjenek-e partnerükhöz. Néha arra is kíváncsiak, miért nem sikerül munkatársukkal megbarátkozniuk, vagy megcsalja-e őket a feleségük. Hihetetlennek hangzik, de mindez kimutatható az írásból. De amit minden nap csinálok, az a munkaerő kiválasztás. Leginkább közép- vagy felső vezetők felvételekor kérik ki a szakvéleményem, megfelel-e a jelentkező az adott pozícióra.

A grafológus vonalzóval sortávolságokat mér. Ehhez véletlenszerűen választja ki a sorokat. Jegyzetel. Megvizsgálja, leméri a szótávolságokat. Leméri a betűket összekötő kötővonalak

hosszát. Nagyítót vesz elő, vizsgálja a betűket. Leméri az oválok (a, o betűk) szélességét vonalzóval. Vizsgálja az ékezeteket. Véletlenszerűen kiválasztott sorokban megszámlálja az ékezetek elhelyezkedését, hosszát, dőlését. Jegyzetel.

A grafológiai elemzés kemény munka. Sokan azt hiszik, csak ránézek az írásra, és mindent tudok. Ez azonban nincs így. Egy alapos elemzés hosszabb időt vesz igénybe. Ekkor minden írásjelet megvizsgálok. Türelmesnek kell lennem, és lépcsőről-lépésre kell haladnom. Nem kerülheti el semmi a figyelmemet. Mindig a nagy makrojegyektől haladok az apró, mikrojegyek felé. Ahhoz, hogy egy személyiségjegyet biztosan állíthassak, – például, hogy valaki kreatív, pontos, megbízható, jó kapcsolatteremtő, önálló, tudományokhoz vonzódó, realista, barátkozó vagy elhúzódó - ahhoz 4-5 írásjelnek kell azt megerősítenie. Ahogy mi grafológusok mondjuk: „Egy jel nem jel”.

Elemzés közben megvizsgálom az írás összképét, formáját, ritmusát, nyomatékát, kötöttségét, a hajlásszögeket, ductust, sodrást, margókat, sor és szótávolságokat, zónaarányokat, betűszélességet, betűnagyságot, oválokat, kezdő és végvonalakat, ékezeteket, áthúzásokat, hurkokat, kezdőbetűket, kiemelt betűket. Gondolták, hogy ennyi mindent figyelembe kell venni?

A grafológiához **nagy figyelem, pontosság, jó kombinációs készség, kitartás, alaposág** és **türelem** szükséges. Ha azonban valaki belevág ebbe a szakmába meglátja, az írás előbb utóbb mindig elszólja magát.

A grafológusi munka alaplépései a következők:

- ◆ cél- és feladat-meghatározás,
- ◆ vizsgálati feltételek biztosítása,
- ◆ a vizsgálat előkészítése,
- ◆ a grafikai produktum (írás minta) elemzése,
- ◆ ellenőrzés,
- ◆ javaslattétel, intézkedés,
- ◆ szervezés, dokumentáció.

Cél- és feladat-meghatározás:

- ◆ A grafológus meghatározza a grafológiai vizsgálat célját és jellegét, pontosítja a problémát.

Vizsgálati feltételek biztosítása

Gondoskodik:

- ◆ a vizsgálat elvégzéséhez szükséges feltételekről,
- ◆ a vizsgálati anyagról, az írásmintáról,
- ◆ a vizsgálat jogi, etikai és szakmai feltételeiről,
- ◆ a szükséges technikai eszközök meglétéről,
- ◆ a szerződések, megbízások, űrlapok kitöltéséről, aláírásáról.

A vizsgálat előkészítése

A vizsgálat előkészítése két lépésben történik:

- ◆ a rendelkezésre álló információk ellenőrzése (hitelesség, kor, kezesség: jobb vagy bal, a nemzetiség, a foglalkozás és a szemüvegesség),
- ◆ a kizárési lehetőségek felfedezése (befolyásoltság lehetősége, betegség, patológiás, írászavaros lehetőségek, rendkívüli íráskörülmények, stb.).

A grafikai produktum (írásminta) elemzése

Elvégzi a meghatározott grafológiai jellemzők vizsgálatait:

- ◆ a produktum sajátosságainak rendszerezett vizsgálata,
- ◆ a megjelenített grafológiai jegyek értékelése - összegyűjti, kiszámolja, kategóriákba rendezi tipikusság és előfordulási gyakoriság szerint, értelmezésre előkészíti.

Ellenőrzés

Elkészített vizsgálatának eredményét a lehető legtöbb és legjobb módszerek segítségével ellenőrzi:

- ◆ tesztek felhasználása - grafológiai tesztek, pszichológiai tesztek, kontroll grafikai produktumok elemzése,
- ◆ személyes kapcsolattartás - másik grafológus, pszichológus, vagy egyéb szakértő bevonásával.

Javaslatétel, intézkedés

A megrendelő igénye alapján vagy szükség szerint teszi meg javaslatát, intézkedéseit:

- ◆ vizsgálati eredményeket megvitatja az ügyféllel,
- ◆ elirányítja a megrendelőt a szükséges szakemberhez, pl. személyiség-fejlesztő kurzus elvégzése céljából, vagy a probléma jogi útra terelése céljából.

Szervezés, dokumentáció:

- ◆ A beérkező feladatokat, megbízásokat fogadja, dokumentálja.

A grafológus munkaeszközei a következők:

- ◆ nagyító,
- ◆ szögmérő,
- ◆ vonalzó,
- ◆ írássztenderek,
- ◆ fax,
- ◆ számítógép,
- ◆ pszichogram,
- ◆ nyomásmérő,
- ◆ grafológiai értékelő táblázatok.

Munkakapcsolatok:

- ◆ megbízóval, megrendelővel,
- ◆ kollégákkal,
- ◆ vállalatok humánpolitikai vezetőivel, vállalatvezetőkkel,
- ◆ segítő területek szakembereivel, pl. pszichológussal, jogással.

Követelmények

A grafológus **tevékenységének célja:**

- ◆ **Mentálhigiénés prevenció vagy segítségnyújtásban való közreműködés** (pl.: önismeret-fejlesztéshez, nevelési, pályaválasztási és párkapcsolati kérdésekhez, támpontok nyújtása az ügyfél vagy a beavatkozást végző szakember számára).
- ◆ **Humánerő-gazdálkodási probléma megoldásának elősegítése** (pl.: pályaalakalmassággal, vezető kiválasztással, karriertervezéssel, követéssel, munkacsoport kialakítással vagy konfliktusainak feltárásával, terhelhetőséggel és igénybevétellel, stb. kapcsolatos kérdésekben).
- ◆ **Pedagógiai munka hatékonyságának fokozásához való hozzájárulás** (pl.: a tanulói egyéni adottságok és képességek hatékonyabb kiaknázása érdekében differenciált módszerek kiválasztásához, tehetség felismeréséhez, pedagógus és tanuló kapcsolatának javításához, kortárs csoportba való beilleszkedés elősegítéséhez, stb.).
- ◆ Vagy más, **a gazdaság és a társadalom egyéb területein** (pl.: kriminalisztika, történettudományi kutatás, orvosi, igazságszolgáltatási gyakorlat, stb. területén speciális emberismereti igényt támogató feladatok megoldásában való közreműködés).

Kapcsolódva az előbb leírtakhoz a grafológus szakmához a következő **képességek** szükségesek:

- ◆ jó kapcsolatteremtő és kommunikációs képesség (gondoljunk a megrendelővel, többi szakemberrel való kapcsolatok fontosságára),
- ◆ empátia (problémák felismeréséhez, megértéséhez),
- ◆ türelem, pontosság (grafológiai elemzés elkészítéséhez, makro és mikrojegyek megszámlálásához, átlagolásához, vizsgálatához),
- ◆ megbízhatóság,
- ◆ lelkiismeretesség,
- ◆ jó formaészlelés (írás formájának, külalakjának vizsgálatához),
- ◆ elemző és szintetizáló képesség,
- ◆ lényeglátó gondolkodás,

- ◆ jó nyelvi kifejezőkészség (szóban és írásban),
- ◆ jó koncentráció képesség,
- ◆ kreativitás.

A grafológus zárt munkahelyen ülő munkát végez. Munkatevékenységére jellemző, hogy megrendelések esetén munkaideje nem 8 órából áll, hanem az elemzés elkészültével fejeződik be. A grafológus többnyire egyedül dolgozik.

Fontos, hogy a grafológus szakember ismerje saját területe újabb eredményeit, ezért napra késznek kell lennie a legújabb vizsgálati módszerekben, kutatási eredményekben. Ennek érdekében gyakran vesz részt konferenciákon, továbbképzéseken és szakmai anyagok elkészítésében. Rendszeresen olvasnia kell a szakmai folyóiratokat is.

A grafológus szakember dolgozhat főállásban valamilyen cégnél, pl. humánpolitikai osztályon, vagy fejezetvezetőként, magánközvetítő irodákban, de leginkább az önálló vállalkozás működtetése a legjellemzőbb.

Egészségügyi kizáró – korlátozó okok:

- ◆ koncentráció képesség hiánya,
- ◆ rossz látásélesség,
- ◆ pszichés problémák.

Szakképzés

Ha valaki grafológus szeretne lenni, többféle képzés közül választhat. Van okleveles grafológusképzés, amely a társadalmunkban elfogadott, (de nem szerepel az OKJ-ben), van grafológus szakasszisztens (OKJ-s szakképzés) és van tanfolyami jellegű grafológusképzés. Azt, hogy ki melyiket választja, attól függhet, ki mennyire akar elmélyedni a grafológia tudományában.

Mit kell tanulni a grafológus szakképzés során?

- ◆ Íráselemzés,
- ◆ írástörténet,
- ◆ grafológiatörténet,
- ◆ pszichológiai ismeretek,
- ◆ etikai ismeretek.

Íráselemzés-analizálás:

- ◆ az írásjelenségek csoportosításának módjai,
- ◆ az írás technikai jellemzőinek fogalma, típusai és fajtái,
- ◆ a grafikai produktumot jellemző sajátosságok típusainak és fajtáinak fogalma, minősítési kritériumai, pl.: térkitöltés, térbeli viszony, arány és harmónia, irányultság, dinamika, grafikai megjelenítés összetevőinek felsorolása, legjellemzőbb típusának definiálása és bemutatása írásminták alapján,
- ◆ a grafikai produktum mennyiségi és/vagy minőségi sajátosságai, pl.: alakosság, eredetiség, torzulás, sablonosság, a sablontól vagy elméletileg elvárt jellemzőktől való eltérései legjellemzőbb formáinak, ezek megállapítási módjainak, viszonyítási alapjainak verbális megfogalmazása leíró jelleggel,
- ◆ a grafikai produktum értékelhetősége,
- ◆ az írástömb szerkezeti egységeit jellemző sajátosságok típusai és fajtái, pl. definiálni, és adott írásmintán felismerni a sorok, szavak, sorközök, szóközök és az aláírás térbeliségi, alakosság, relatív viszonyítási jellemzőit,
- ◆ az írás alapegységeit jellemző sajátosságok típusai és fajtái,
- ◆ az írás alapegységeinek járulékos elemeit jellemző sajátosságok típusai és fajtái, pl. definiálni, és adott írásmintán felismerni a kezdő- és végvonalak, ékezetek, központozás; „t”, „f”, „A”, „Z” áthúzások; vonalrészek, elrántások, elírások, korrekciók térbelisége, alakossága, írásdinamikai jellemzői.

Írástörténet:

- ◆ az írás, mint kultúrtörténeti jelenség,
- ◆ normairások.

Grafológiatörténet:

- ◆ a grafológia történetének legfontosabb állomásai.

Pszichológiai ismeretek elsajátítása:

- ◆ *Írásfiziológia:*
 - az írásfolyamat ideg- és izomtevékenysége.
- ◆ *Általános pszichológia:*
 - alapvető pszichológiai ismeretek,
 - érzékelés, észlelés,
 - tanulás, figyelem, emlékezés,
 - képzelet, beszéd,
 - kreativitás, intelligencia, gondolkodás,
 - motiváció, emóció,
 - tudat, éberség, aktivitás.
- ◆ *Személyiséglélektan:*
 - személyiséglélektani alapismeretek,
 - a személyiség fogalma, különböző aspektusai,
 - átfogó személyiségelméletek lényege és fogalomrendszere,
 - a személyiség fejlődésére vonatkozó lényegesebb állomások,
 - személyiségtipológiai rendszerek alapelvei, kategóriái és értékelésük,
 - a személyiség leírásának megközelítésmódjai és kategóriái.
- ◆ *Pszichometria:*
 - jártasság a méréses módszerekben,
 - mérés és adatszerzés,
 - sztenderdizáció,
 - reliabilitás,
 - validitás,
 - tesztek kitöltésének, értékelésének szempontjai.

Etikai ismeretek elsajátítása (szakmaetika):

- ◆ az etika fogalma, szerepe általánosságban,
- ◆ a grafológusi tevékenység etikai alaphelyei, szabályai,
- ◆ pszichológiai biztonság fogalma,
- ◆ etikai vétségek és kezelésük.

Hol lehet grafológusnak tanulni?

Okleveles grafológusképzés és a ***grafológiai szakasszisztensi képzés*** komoly elméleti és gyakorlati ismeretekre épül. A kettő közül „hivatalosnak” a grafológiai szakasszisztensi képzést lehetne nevezni, mert szerepel az Országos Képzési Jegyzékben, de a munkaerőpiacon és szakmai körökben az okleveles grafológus végzettséget is komoly szakmai végzettségnek ismerik el.

Ha valaki a tanulás mellett dönt, a képzések kiválasztásánál leginkább azt mérlegelje, mihez szeretné használni a grafológiát. Elképzele-e önálló hivatásként, vagy csak érdeklődés szinten szeretné elsajátítani. Ha az első mellett dönt hosszabb és tartalmában teljesebb képzés (*az okleveles grafológusképzés*) a megfelelőbb. Ennek követelményeit tartalmazza ez a mappa. A képzési idő hossza 2 és 3 év között változik, ennek megfelelően az ára is eltérő lehet. Minden esetben vizsgával záródnak. A szakmai vizsga írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgarészekből áll.

Ha az utóbbit, *a grafológiai szakasszisztensi képzést* választja, érdeklődési irányának és természetesen idejének legmegfelelőbb tanfolyamot válassza. Ezek fél évestől másfél éves hosszúságúak lehetnek és nem záródnak szakmai vizsgával.

Továbblépési lehetőséget jelent, ha valaki okleveles grafológusi végzettséggel rendelkezik, és igazoltan legalább 5 éves szakmai tapasztalata van, akkor igazságügyi grafológus szakértőként is dolgozhat, pl. bíróságokon, rendőrségi munkában.

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Szakmai gyakorlat és szakmai továbbképzés az Európai Unióban

Az alábbi honlapon különböző nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programok találhatók. Így többek között az Európai Bizottság Socrates oktatási, és Leonardo da Vinci szakképzési programjai, valamint a felsőoktatásban résztvevők közép-európai CEEPUS programja.

A honlap információt nyújt a felsőoktatási rendszereket támogató Tempus III. és az Erasmus Mundus programokról, valamint az Európai Unió Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramjának lehetőségeiről.

Elérhetőség: www.tka.hu

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

A grafológus foglalkozást bemutató **pályaismertető film** elérhető az Állami Foglalkoztatási Szolgálat www.afsz.hu, valamint a Nemzeti Pályainformációs Központ www.npk.hu, továbbá az e-pálya www.epalya.hu internetes elérhetőségeken.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal

Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Készült 1999-ben. Aktualizálva 2008-ban az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával.

A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.